

Vlaams
Parlement

vergadering **C87 – WON7**

zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 16 december 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de herberekening van de huurprijzen 2010 en 2009 - 614 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van de heer Sas van Rouveroy tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het besluit van de Vlaamse Regering houdende subsidiëring van projecten ter ondersteuning van het lokaal woonbeleid - 575 (2010-2011)	6
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de steun voor het vervangen van stookolieketels - 681 (2010-2011)	8
Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de onderbenutting van bestaande bebouwing in overheidsbezit - 705 (2010-2011)	10
Vraag om uitleg van mevrouw Katrien Schryvers tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over jongeren en zelfstandig wonen - 680 (2010-2011)	12
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, en tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over een overheidswaarborg voor leningen voor energie-investeringen - 694 (2010-2011)	14

■

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de herberekening van de huurprijzen 2010 en 2009 - 614 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag gaat eigenlijk over de manier waarop we wetgeving hanteren. Je kunt misschien de vraag stellen of ik met zo'n technische vraag naar het parlement moet komen, maar als je ziet welke workload dat kan meebrengen indien men zou moeten doen wat de Inspectie RWO (Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed) zegt, vind ik dat bouwmaatschappijen met hun projecten bezig moeten kunnen zijn en dat dit werk zou moeten kunnen wegvallen.

Enkele weken geleden ontvingen verschillende huurmaatschappijen in Vlaanderen een brief van het Agentschap Inspectie RWO, waarin hun werd medegedeeld dat bij een geautomatiseerde controle van de huurprijzen 2010 gebleken was dat bij een groot aantal panden van verschillende maatschappijen de huurprijs niet reglementair bepaald was. Als reden werd opgegeven dat er een verkeerde interpretatie is van artikel 3, ten tweede, van het ministerieel besluit met betrekking tot de vaststelling van de referentiehuren voor de sociale huurprijsberekening.

De bewuste passage luidt: "Als de richtreferentiehuurprijs van toepassing in 2009 hoger ligt dan de laatste in 2008 gehanteerde referentiehuurprijs, dan wordt die referentiehuurprijs verhoogd met het maximum van 30 euro en een derde van het verschil tussen de in 2008 gehanteerde referentiehuurprijs en de richtreferentiehuurprijs voor 2009." Zoals ik dat lees, minister, is dat een cumulatieve voorwaarde. Als de wetgever niet die bedoeling had, moet dat besluit volgens mij worden herschreven.

Het agentschap zegt dat de referentiehuurprijs 2009 slechts mag worden verhoogd met een van de twee, dus met een maximum van 30 euro of met het verschil tussen de referentiehuurprijs 2009 en de richtreferentiehuurprijs 2010.

Ik heb de indruk dat de parlementaire agenda vrij goed wordt gevolgd, want ik heb naar aanleiding van deze vraag telefoontjes gekregen van nog twee andere bouwmaatschappijen. Er is er eentje die blijkbaar ook contact heeft gehad met het kabinet. Maar mondeling kan men natuurlijk van alles beweren. Wat voor u als minister en voor mij als parlamentslid telt, is de regelgeving. Daar moeten we mee aan de slag gaan.

Als een raad van bestuur van een bouwmaatschappij een beslissing neemt in verband met huurprijsberekeningen 2009 en 2010, wordt dat meegedeeld aan Inspectie RWO. Na elke beslissing heeft de inspectie de kans om, binnen de twee kalenderdagen, die beslissing te schorsen of te vernietigen. Dat is niet gebeurd, in 2009 noch in 2010. In november heeft men zelfs een toelichting gevraagd. Die is ook gegeven, maar uiteindelijk is daar niets mee gedaan. Dan is het een beetje gek dat RWO nu een brief stuurt naar die bouwmaatschappijen om te melden dat men heeft vastgesteld dat zij die regelgeving verkeerd hebben geïnterpreteerd. RWO vraagt om al die dossiers – het gaat over 2000 à 3000 woningen – opnieuw te bekijken en de huurprijs voor al die woningen te herberekenen.

U moet weten dat een huurprijsberekening zeker geen eenmalige berekening per huurder is. Veel huurders vragen in de loop van een jaar een huurprijsherziening, bijvoorbeeld omdat ze 20 percent minder inkomsten hebben of omdat de gezinssituatie wijzigt. Die huurprijs is dus geen vaststaand gegeven, maar in de communicatie met een huurder moet de bouwmaatschappij, in dit geval de verhuurder, toch wel duidelijk kunnen zijn.

Ik vind het een beetje bij de haren getrokken dat men een week voor de kerstvakantie nog al dat werk moet doen en dat men ondertussen niet verder kan werken aan andere zaken. In welke mate kan er gezocht worden naar een meer pragmatische oplossing?

RWO wijst er trouwens op dat het op de website van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) wel juist stond. Misschien heeft de VMSW dan andere informatie, maar ik kan enkel het desbetreffende artikel lezen uit het ministerieel besluit.

Minister, is de interpretatie van het agentschap ter zake de juiste? Is in voorkomend geval de formulering van artikel 3, ten tweede, van het ministerieel besluit wel voldoende accuraat? Is het absoluut noodzakelijk om alle huurprijsberekeningen voor 2010 en 2009 opnieuw te maken? Kan er niet gezocht worden naar een pragmatische oplossing voor de bouwmaatschappijen die in dat geval zijn? Zo neen, om welke redenen?

Ik wil nog eens nadrukkelijk stellen dat die bouwmaatschappijen absoluut niet te kwader trouw een verkeerde berekening hebben gemaakt. Zij hebben dat gedaan op basis van de interpretatie van het artikel zoals ik het vandaag ook zou lezen, namelijk een cumulatie.

Heeft die vaststelling ook geen impact op de huurprijsberekening 2011? Zo ja, welke?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, collega's, we kunnen natuurlijk redetwisten over de duidelijkheid van de formulering. Voor mij en de mensen op het departement is het maximum van twee dingen of het grootste van twee dingen iets anders dan de som van twee dingen. We zagen er niet echt een probleem in. We weten wel dat de berekening van de referentiehurprijzen nogal complex is, vandaar ook dat er rekenbladen zijn gemaakt die op Woonnet zijn verspreid. Hoe moet je dat berekenen? Wat neem je mee en wat niet? Op welke manier gebeurt dat? Het is ook de reden waarom bijna alle huisvestingsmaatschappijen – we hebben weet van twee of drie die het fout zouden hebben berekend – het juist hebben gedaan. Ze hebben de prijs berekend zoals het is aangegeven op Woonnet. Ik begrijp dat de theoretische uitleg bij dergelijke formules soms ingewikkeld kan zijn of kan lijken.

Bij iedereen die twijfel had bij de correcte huurprijsberekening, is dat instrument gebruikt om uitsluitel te geven. Ik vind het bijzonder jammer dat het hier fout is gelopen. Ik weet ook heel zeker dat die maatschappijen die fout te goeder trouw hebben gemaakt. Daarover bestaat bij niemand twijfel.

Natuurlijk blijft het probleem dat een hele reeks huurders meer huur heeft betaald dan wettelijk nodig en bepaald is. Die mensen hebben recht op een rechtzetting. U vraagt of we dat pragmatisch kunnen doen. Ik sta open voor een pragmatische aanpak, maar het gegeven blijft wel dat die mensen recht hebben op het teveel aan huur dat ze hebben betaald. U kunt altijd suggesties geven over hoe we dat concreet en pragmatisch moeten aanpakken. Het hoeft voor mij niet ingewikkelder dan nodig gemaakt te worden. Het feit blijft dat de huurders het teveel aan betaald huurgeld gecompenseerd moeten krijgen.

Is er een gevaar dat die fout nog eens wordt gemaakt? U weet dat er nog een jaar een overgangssituatie is. Ik neem aan dat men in de toekomst het instrument van Woonnet zal gebruiken en dat in ieder geval deze fout niet meer zal voorkomen.

De vraag lijkt me nu vooral te zijn op welke manier we de huurders een rechtzetting kunnen geven, zonder de administratieve overlast voor de maatschappij te groot te maken. Ik sta zeker open voor suggesties van u of van de maatschappijen.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Voorzitter, minister, ik dank u voor het antwoord.

Als ik de passage lees, dan is het voor mij 'en', maar ik ben geen specialist in sociale huurwetgeving. Voor mij gaat het om een cumulatie.

Het gaat inderdaad over drie bouwmaatschappijen. Ik ben blij te horen dat u ook bevestigt dat dit alles te goeder trouw is gebeurd.

De vraag is hoe dit nog kan gebeuren in 2011. De maatschappijen hebben nog een jaar om de verrekening voor 2011 te doen. Als ze de huren met terugwerkende kracht moeten herzien, dan is dat een enorm werk. Wat belangrijk is, is het ministerieel besluit zoals het er staat. Ik kan het ook niet anders lezen. Heeft men het verkeerd geïnterpreteerd? Zijn er verkeerde dingen doorgegeven? Het gaat niet over kleine maatschappijen. Als het nu nog zou gaan over maatschappijen die amper vijfhonderd of zeshonderd woningen hebben, maar het gaat over vrij grote maatschappijen die blijkbaar een verkeerde interpretatie hebben gemaakt. Ik wil zeker niet persoonlijk worden, maar men zegt dat men telefonische contacten met het kabinet heeft gehad en dat men daar heeft bevestigd dat het cumulatief is. Ik verwoord wat zij mij zeggen. Voor mij gaat het over een interpretatie van een ministerieel besluit. Als er in de toekomst een aanpassing komt, zou ik willen vragen om het goed te omschrijven.

Ik ga in op uw vraag om rond de tafel te zitten en na te gaan hoe we dit op een pragmatische manier kunnen oplossen.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik had u hierover eerder deze maand een schriftelijke vraag gesteld die onontvankelijk is verklaard. Ik ken de reden niet meer, maar ik was dan ook tevreden dat mevrouw Heeren de problematiek opnieuw te berde bracht.

Ik denk dat iedereen wel de mening is toegedaan dat de omschrijvingen en de toelichtingen duidelijker moeten. Zelfs bij de huurmaatschappijen zelf heeft men er soms problemen mee. We moeten ervoor zorgen dat we het in de toekomst eenvoudiger kunnen maken. De toepassing is niet altijd even evident.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, minister, het is inderdaad zo dat de huurprijsberekening ontzettend ingewikkeld en omslachtig is. Ik heb het laatste jaar geprobeerd om daar een beetje klaar in te zien.

Wat me opviel, is dat men als basis voor de huurprijsberekening de markthuurprijzen neemt. Ik vind het een beetje raar dat men zich baseert op de bestaande markthuurprijzen. We zeggen hier toch altijd dat de huurprijzen op de markt redelijk hoog liggen. Een sociale huisvestingsmaatschappij zou zich niet moeten richten op prijzen waarvan men van oordeel is dat ze te hoog zijn.

Ik zou u willen vragen of u ook de intentie hebt om de basis van het hele systeem van huurprijsberekening af te stemmen op de financiële draagkracht van de kandidaat-huurder.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik heb twee verschillende antwoorden op de laatste opmerking. Het is zo dat er eerst een markthuurprijs wordt berekend, waarna die wordt gecorrigeerd volgens het inkomen van de huurder. Er wordt zeer zeker rekening gehouden met de mogelijkheden van de huurder. Er zijn natuurlijk specifieke situaties waarin je wel met problemen te kampen krijgt. In sommige gevallen wordt de markthuurprijs bijzonder hoog ingeschat – bijvoorbeeld vanwege de ligging – en krijg je het niet meer goed. Aan de buitenzijde van de inschatting van de marktwaarde zijn er excessen en kunnen er soms problematische situaties opduiken. Maar het is zeker zo dat in het gros van de gevallen de markthuurprijs wordt gecorrigeerd naar inkomen en draagkracht van de huurder. Naarmate de huurder meer zal verdienen, zal hij ook meer huur betalen en uiteindelijk de markthuurprijs betalen. Dit is binnen dit systeem natuurlijk ook fair en logisch. Dit neemt echter niet weg dat er nog een paar moeilijkheden zijn met het gegeven dat de markthuurprijzen als basis worden gehanteerd.

Ik wil het nog even over de formule hebben. Het is niet altijd mogelijk eenvoudige formules te schrijven. Mijn medewerker, met wie hierover contact is opgenomen, heeft deze formule overigens zelf geschreven. Hij is een wiskundige. Voor hem is dit eenvoudig. Ik ben geen wiskundige. De commissieleden zijn dat allicht ook niet. Voor ons ligt dat dan ook wat ingewikkelder. Het is dan ook een goede zaak dat wij het instrument van Woonnet kunnen gebruiken. Als we de gegevens invoeren, wordt dat in onze plaats berekend. Dit lijkt me heel veilig. Ik denk niet het ooit mogelijk zal zijn de wiskundige formules eenvoudiger te maken. We moeten echter steeds voorzien in voldoende instrumenten om dit op een toegankelijke wijze te berekenen.

Er is me ook gevraagd of dit in de huurprijzen voor 2011 kan worden verrekend. Wat mij betreft, kan dit zeker. Zo zou dit gespreid over 2011 kunnen gebeuren. Dat is allemaal bespreekbaar. Er is echter een complicatie. De nieuwe huurprijzen moeten binnen twee weken worden vastgelegd. Dit betekent dat we snel moeten nagaan hoe dit kan. We moeten nagaan wat we binnen de bestaande regelgeving kunnen doen om dit soepel toe te passen. Wat mij betreft, is een spreiding geen probleem. Hoe eenvoudiger voor de maatschappij, hoe beter. Het belangrijkste is dat de mensen die compensatie opnieuw ontvangen. Ik zal ervoor zorgen dat de maatschappijen vandaag nog een uitnodiging krijgen om mee na te denken over een billijke compensatieregeling die niet voor te veel overlast zorgt. We zullen het midden moeten vinden tussen wat volgens de regels kan en wat het gezond verstand ons zegt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Sas van Rouveroj tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het besluit van de Vlaamse Regering houdende subsidiëring van projecten ter ondersteuning van het lokaal woonbeleid - 575 (2010-2011)

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Voorzitter, het groenboek is bedoeld om de bestuurlijke verrommeling tegen te gaan. De debatten daarover zijn lopende. Een van de oorzaken van de bestuurlijke wildgroei is het feit dat de Vlaamse overheid de steden en de gemeenten om de haverklap dwingt nieuwe structuren op te richten.

Dit is ook bij de invoering van het decreet betreffende de intergemeentelijke samenwerking gebeurd. Dit decreet heeft tot een ontubbeling van een aantal samenwerkingsvormen geleid. Dit betekent in de praktijk een verdubbeling van de intermediaire structuren.

De stelling die ik hier wil ontwikkelen, houdt in dat, in afwachting van definitieve besluitvorming en zonder hierop vooruit te willen lopen, het een daad van goed bestuur zou zijn minstens een bewarende maatregel te nemen om de bestaande verrommeling niet te verergeren en, waar mogelijk, misschien wat in te perken.

Dit brengt me bij het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2008 houdende de subsidiëring van projecten ter ondersteuning van het lokaal woonbeleid. Dit ontwerp kan een kans blijken of een gemiste kans worden.

Het huidig besluit van de Vlaamse Regering stelt terecht dat gemeenten en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in het kader van het lokaal woonbeleid initiatiefnemer kunnen zijn. Dit is ook logisch. In feite zijn de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden een vorm van verlengd bestuur en niet van verlegd bestuur. Dit lijkt op een woordspelletje, maar dat is het niet.

Indien ik hier in de meervoudsvorm spreekt, is dit geen pluralis majestatis voor mezelf. Ik wil hier namelijk het standpunt van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) vertolken. Indien steden en gemeenten in het kader van het decreet betreffende de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden beslissen tot een intergemeentelijke samenwerking over te gaan, moet de beoordelingsmacht van de Vlaamse Regering zich niet verder dan dit punt uitstrekken. Indien alles volgens de decretale bepalingen gebeurt, zien we geen reden om de handelingen die individueel of intergemeentelijk worden gesteld, niet gelijk te behandelen. Dit geldt dus ook voor de subsidiëring.

Minister, hanteert u deze logica ook? Waarom zouden we de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden van subsidiëring uitsluiten? Dit leidt immers tot allerlei creatieve ontwijkingsmechanismen en bijgevolg tot meer verrommeling op het intermediaire vlak. Bent u van mening dat u dit best niet doet en dat u hier best een halt aan toeroept? Zult u die verbodsbepaling in het oude besluit opheffen?

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Voorzitter, er ontgaat me iets. De intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die in het verleden zijn opgezet, zijn vooral bedoeld om de vele kleine plattelandsgemeenten te helpen die op het vlak van het woonbeleid een aanbod tot stand willen brengen. Die samenwerkingsverbanden zijn vooral gericht op het beleidsvoorbereidend en -ondersteunend werk en op het informeren van de bevolking.

Voor zover ik weet, is het nooit de bedoeling geweest dat de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zouden doen wat de sociale bouwmaatschappijen nu doen.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, ik vat even de vraag van de heer van Rouveroy samen. Ben ik van plan de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die nu al sociale woningen bouwen, hier in het kader van het lokaal woonbeleid subsidies voor te laten ontvangen?

Mijn antwoord is vrij duidelijk 'neen'. Ik vind dat mijn voorganger op dit vlak de juiste afweging heeft gemaakt. De intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die subsidies ontvangen om het lokaal woonbeleid te regisseren, kunnen onmogelijk tegelijkertijd als sociale bouwpromotoren optreden. De voorkennis die ze hebben en de regierol die ze vervullen, zouden de deur immers wagenwijd openzetten voor belangenvermenging. Indien de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die met de gemeenten moeten nagaan waar zich goede gronden bevinden om sociale woningen te bouwen, dezelfde intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zijn die daar eventueel zelf willen bouwen of die weten dat een ander daar wil bouwen en die grond voor zichzelf willen, vragen we eigenlijk om problemen.

Ik begrijp dat dit ertoe leidt dat er een extra structuur ontstaat. Het gaat hier echter om een heel lichte structuur. Ondertussen hebben 39 intergemeentelijke projecten een subsidiëring verkregen. De meeste, 35 namelijk, bevinden zich onder de koepel van een zogenaamde interlokale vereniging. Een aantal andere hebben de vorm van een projectvereniging. Dat zijn vrij lichte vormen van samenwerking. Wat de bestuurlijke verrommeling betreft, valt het dan ook vrij goed mee.

Het lijkt me niet gezond de verenigingen die de overheden over het lokaal woonbeleid moeten adviseren en die mee beslissen waar welke specifieke projecten zullen worden uitgevoerd, tegelijkertijd als actor te laten optreden. Dat is de reden waarom mijn voorganger beide uit elkaar heeft gehouden.

Aangezien ik dit een goede afweging vind, zie ik het niet zitten dit te veranderen. Ik ben echter benieuwd naar de argumenten op basis waarvan de VMSG dit toch een goed idee noemt.

Ik wil dus wel gerust overleg met hen plegen, maar misschien veeleer met het doel te kijken hoe we zaken op het lokale niveau kunnen vereenvoudigen en minder verrommelen op het vlak van sociale bouw, de verhuur ervan enzovoort. Ik denk echter dat het specifieke voorstel dat hier wordt geformuleerd, wellicht niet het meest geschikte is om dat doel te bereiken. Volgens mij wegen de contra's meer door dan de pro's. Evengoed zullen er andere zijn waar we dat wel kunnen doen. Ik zal zeker de VVSG uitnodigen om me suggesties over te maken over het tegengaan van de verrommeling binnen mijn beleidsdomeinen. Ik zal er ook over waken dat we een aantal functies gescheiden houden waar het absoluut nodig is.

De voorzitter: De heer van Rouveroy heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroy: Minister, uw antwoord stelt me tevreden. Het argument dat u nu aanhaalt, is ons welbekend. U bent ook bereid daarover te dialogeren met de VVSG en na te gaan in welke mate er een deftig en minstens gelijkwaardig antwoord kan komen. Indien uw argument niet wordt weerlegd, dan vind ik het voldoende en dan is het goed dat u houdt wat in 2007 werd beslist.

U vraagt aan de VVSG een weerlegging en u zult erover met hen in dialoog treden. Dat volstaat voor mij. Ik heb er vertrouwen in dat beide kanten zich redelijk opstellen en dat de gemeenschappelijke doelstelling ons niet scheidt, namelijk het tegengaan van de verrommeling. Dat heb ik u ook horen zeggen. En, eerlijk gezegd, dat is voor mij het belangrijkste.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de steun voor het vervangen van stookolieketels - 681 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, collega's, het besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2007 inzake de openbaredienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik zegt dat elke elektriciteitsdistributienetbeheerder jaarlijks bij het geheel van de huishoudelijke eindafnemers een primaire energiebesparing moet realiseren. In de REG-actieplannen (rationeel energiegebruik) bepalen de distributienetbeheerders met welke acties zij die besparing wensen te realiseren. In principe komen alle energiedragers, en dus ook stookolie, hiervoor in aanmerking. Jaarlijks dient de netbeheerder voor 1 juni een ontwerp van REG-actieplan voor het volgende jaar in bij het Vlaams Energieagentschap (VEA). Het VEA beoordeelt de ontwerpplannen. Voor 1 december moeten de distributienetbeheerders de definitieve lijst met acties bekendmaken. De premies worden dan via de distributienettarieven verrekend in de elektriciteitsprijs.

In het verleden werden zelden premies ter beschikking gesteld voor een mazout-condensatieketel, terwijl alle distributienetbeheerders wel in een premie voorzien voor de aankoop van een aardgascondensatieketel. Via de elektriciteitsfactuur deelt de mazoutgebruiker nochtans mee in de kosten van deze premies, terwijl ze er zelf geen gebruik van kunnen maken. De mazoutsector noemt dit discriminerend en meent dat de mazoutgebruiker in die zin de aardgasgebruiker subsidieert, want alle distributienetbeheerders bieden wel een premie aan voor condensatieketels op aardgas. Misschien kan in het kader van de REG-acties een actieverplichting overwogen worden om ook in een premie te voorzien voor mazoutcondensatieketels.

Een aantal zaken pleiten in het voordeel daarvan. Een groot aandeel van de Vlamingen zal altijd blijven verwarmen met stookolie, bijvoorbeeld omdat er geen aardgasaansluiting is.

Ook hier ligt er dus mijns inziens nog een enorm besparingspotentieel en milieuwinst. Het potentieel aan besparing bedraagt 35 procent of ongeveer 1000 liter per jaar voor een gezin met een gemiddeld verbruik. Dat is niet min, zeker als we kijken naar de kostprijs en de uitstoot. De invoering van een dergelijke premie zou niet mogen leiden tot een verhoging van de distributienettarieven, want de besparing zou kunnen worden meegerekend in de besparingsverplichting die de distributienetbeheerders opgelegd krijgen.

Minister, ik heb vroeger al enkele parlementaire vragen over dit onderwerp gesteld. Uw voorganger, minister Crevits, heeft toen geantwoord dat de aardgascondensatieketel in de REG-acties de gemiddelde elektriciteitsverbruiker nog geen 0,5 euro per jaar kost. Dat is dus in feite te verwaarlozen. Een gelijkaardige premie voor stookolie zal dus zeker niet meer kosten. Het zal zelfs minder zijn, want er zijn er veel minder.

Een aantal argumenten pleiten tegen. Daaraan kan misschien een oplossing geboden worden. Zo zou de distributienetbeheerder, Eandis of Infrax, een premie moeten aanbieden op een product dat hij zelf niet levert, namelijk stookolie. De beheerders redeneren waarschijnlijk vanuit een economisch optimum: hoe meer mensen aansluiten op het aardgasnet, hoe lager de kost van de distributie. Ik denk echter dat die invloed miniem zal zijn. Maar misschien zijn ze niet geneigd om voor een 'concurrent' in een premie te voorzien. Ik herhaal echter dat de mensen met een mazoutketel er eigenlijk ook voor betalen.

Minister, volgend jaar is er een grondige evaluatie. Welke distributienetbeheerders bieden een premie voor de aankoop van een mazoutcondensatieketel in de REG-actieplannen? Ik heb er geen gevonden, maar misschien heb ik niet goed gekeken. Welke Vlaamse stimulansen zijn er momenteel beschikbaar voor de aankoop van mazoutcondensatieketels? Kan dit als actieverplichting opgenomen worden in de REG-actieplannen? Waarom wordt dat momenteel niet gedaan? De milieuvoordelen zijn immers enorm. Zijn er niet dringend acties nodig om ook het grote besparingspotentieel van huishoudelijk mazoutverbruik te verlagen via condensatieketels? Welke afspraken kunnen met de sector zelf gemaakt worden?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: In 2010 geven de elektriciteitsdistributienetbeheerders het Autonoom Gemeentebedrijf Elektriciteitsnet Merksplas (AGEM), de Provinciale Brabantse Energiemaatschappij (PBE) en het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen een premie voor stookoliecondensatieketels. Vanaf 2011 doen enkel AGEM en het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen dat. De netbeheerders die werken onder de werkmaatschappijen Eandis en Infrax, en die dus instaan voor het grote merendeel van de aansluitingen, keren op dit moment geen premies voor stookoliecondensatieketels uit.

Vanuit het woonbeleid wordt het plaatsen van een stookoliecondensatieketel ondersteund via de renovatiepremie en de verbeterings- en aanpassingspremie (VAP). Theoretisch kan een actieverplichting worden opgenomen in een besluit van de Vlaamse Regering, maar dus niet in de REG-actieplannen. Momenteel ligt de nadruk op de resultaatsverplichting die de elektriciteitsnetbeheerders hebben om een zekere hoeveelheid primaire energie te besparen bij hun eindafnemers. De netbeheerders hebben zelf de vrijheid om voorstellen te doen in verband met de acties om aan die resultaatsverplichting te voldoen. Het VEA gaat dan na welke energiebesparende effecten van de voorgestelde acties uitgaan. De netbeheerders proberen hun resultaatsverplichtingen tegen een zo laag mogelijke kostprijs te realiseren.

Het VEA heeft een evaluatie gemaakt van de REG-openbaredienstverplichtingen. Een van de aanbevelingen uit de evaluatie is het overgaan van de resultaatsverplichtingen naar actieverplichtingen voor de distributienetbeheerders. Ik zal in het voorjaar van 2011 een ontwerp voorleggen aan de Vlaamse Regering met de geplande afstemming van de REG-openbaredienstverplichtingen van de REG. Daarin zal worden vastgelegd welke energiebesparende investeringen prioritair worden ondersteund. Het is nog helemaal niet duidelijk welke dat zullen zijn, en of er wel of niet ruimte zal zijn voor de stookoliecondensatieketel.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Minister, ik onthoud dat het kan. De distributienetbeheerders kunnen het doen. De twee grootste, Eandis en Infrax, en dat is al heel wat, doen het niet. Ik weet niet waarom niet.

U wilt dat het energiebesparend is. U bent het toch met mij eens dat daar nog werk aan is? Vooral in oudere woningen zit nog een enorme potentie aan energiebesparing, en ook aan milieu-inspanningen. Ik vraag nog eens aan de Vlaamse Regering en aan het VEA om in overweging te nemen om in het kader van de milieudoelstellingen op dat vlak iets te ondernemen. Dat kan misschien een element zijn om de doelstellingen nog eens scherp te stellen. Ik heb de indruk dat u het eventueel wilt opnemen. Wij zijn er in elk geval voorstander van. Op basis van enquêtes en steekproeven kunnen we zeggen dat daar nog heel wat potentieel zit. Vooral de oudere huizen worden nog met mazout verwarmd. De nieuwere huizen hebben meestal aardgas. De acties van de distributienetbeheerders zijn toch lonend. Ik vraag u, minister, om dit voorstel ernstig te nemen en te laten onderzoeken op zijn merites.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de onderbenutting van bestaande bebouwing in overheidsbezit - 705 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, uit een doctoraatsstudie blijkt dat Vlaanderen volgebouwd zou zijn tegen 2050. Als we aan hetzelfde tempo bijkomende woningen blijven nodig hebben, zal er in 2050 geen open ruimte meer overblijven.

Het probleem doet zich vooral voor in de Vlaamse Ruit. Tussen 2003 en 2009 werd meer dan 153 vierkante kilometer onbebouwde oppervlakte in Vlaanderen bebouwd. Dat is in hoofdzaak te wijten aan de sterke demografische groei. Er zijn 4 procent meer inwoners bijgekomen in de periode 1999-2008. Deze sterke groei vinden we zowel terug in de stad als op het platteland. In de grootsteden is er een sterke natuurlijke groei, terwijl de groei in de rest van Vlaanderen vooral te wijten is aan het hoge migratiesaldo van mensen die de stad verlaten. Alle beleidsactoren moeten aandacht besteden aan deze evolutie. Ik stel mijn vraag daarom aan u als minister bevoegd voor sociaal wonen.

In uw beleidsnota Wonen staat dat u 64.000 nieuwe woningen op de sociale woonmarkt gaat bouwen tegen 2020, dat zijn meer dan 6400 nieuwe woningen per jaar. Dit zal onvermijdelijk leiden tot een verdere daling van de open ruimte in Vlaanderen. Vandaag staan er ook heel wat sociale woningen leeg, waarvan er een aantal moeten worden gerenoveerd, maar er is ook een structureel probleem van leegstand, zoals we al herhaaldelijk hebben aangetoond.

Daarnaast hebben de verschillende overheden in dit land heel wat gebouwen in hun bezit die leegstaan, denken we maar aan leegstaande schoolgebouwen, ongebruikte watertorens, leegstaande kloosters, gemeentehuizen, ongebruikte kerken en pastorieën. Ook hier heeft de Vlaamse overheid een belangrijke taak om versneld werk te maken van de herbestemming van deze gebouwen.

Minister, hoe evalueert u de bevindingen uit de doctoraatsstudie? Wat is uw beleidsvisie op dat vlak? Op welke manier gaat u de bestaande onderbenutte bebouwing in de sociale woningsector activeren? Welke kansen ziet u in het herbestemmen van niet-gebruikte openbare gebouwen? Op welke manier gaat u deze kansen omzetten in beleid?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik wil even de context van de studie schetsen. De studie is gericht op de afwaterings- en overstromingsproblematiek en heeft het over de toename van de bebouwde ruimte in haar geheel, dus niet enkel van woningbouw, maar ook verharde oppervlakte. Voor de toename van de woonbebouwing verwijs ik naar de uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). De toename van de woningen zoals gepland in het grond- en pandenbeleid is mogelijk binnen de huidige woonbestemmingen in Vlaanderen. Verdere discussie over welke ruimte waarvoor wordt bestemd en of dat dan bijkomende ruimte is of niet, moet u voeren met minister Muyters, die bevoegd is voor Ruimtelijke Ordening.

Naast het bijbouwen moeten we ook oog hebben voor kwalitatieve herbestemmingen. Dat is vandaag al het geval in een aantal stadsvernieuwingsprojecten, waar men dat probeert mee op te nemen. Soms is het een dubbel voordeel: een leegstaand gebouw wordt al gauw een stadskanker, en ondertussen kun je soms wat sneller woningen realiseren.

Mevrouw De Waele, u mengt deze vraag met de leegstand van sociale woningen, maar dat is van een andere aard. Tussendoor zal ik er toch even op antwoorden, al is dat dan hetzelfde antwoord dat ik altijd geef. De leegstand in sociale woningen wordt op 3 tot 5 procent geschat, maar dat zegt niets over de duur van die leegstand. Tussen twee huurders is er natuurlijk altijd een tijdelijke leegstand: de ene gaat eruit, de andere komt erin. Er is ook leegstand bij renovatie, en er is leegstand die niet te verklaren of te verantwoorden valt. We zullen pas weten welk aandeel die leegstand vormt, nadat de visitatiecommissies op bezoek zijn geweest. Het is mijn aanvoelen dat de huisvestingsmaatschappijen, die er overigens alle baat bij hebben om een goed beleid te voeren om die woningen te vullen, toch wel trachten die woningen maximaal te benutten. Opnieuw verwijzen naar massale leegstand, lijkt me in dit dossier niet de meest gepaste reactie.

Samen met de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) heb ik initiatieven genomen om een uitgebreidere datawarehouse op te starten, zodat sociale huisvestingsmaatschappijen meer informatie zouden doorgeven, waarmee het van op afstand gemakkelijker is te evalueren hoe lang die leegstandsprocedures duren, zodat er eventueel kan worden ingegrepen als het nodig is. Over een paar maanden zullen al die gegevens zijn ingeput, dan hebben we meer conclusies. Ik heb niet de indruk dat huisvestingsmaatschappijen zomaar woningen zouden laten leegstaan. Maar goed, we zullen dat binnenkort via die databestanden heel duidelijk kunnen zien.

Vandaag is er leegstaand patrimonium dat ik wil hergebruiken om erin te wonen. Dat moet mogelijk zijn. Sommige zaken zijn eventueel ingekleurd in een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen. Het is dan nogal omslachtig en moeilijk om dat een andere bestemming te geven. Andere liggen al in woongebied, dan is het eenvoudiger. Ik sluit niet uit dat je soms een bestemming gemeenschapsvoorzieningen zou kunnen wijzigen in woongebied, maar dat is niet zo eenvoudig natuurlijk. Voor het ene gebouw zal dat gemakkelijker gaan dan voor het andere vanwege de ruimtelijke bestemming, en vanwege de aard van het gebouw op zich.

Soms is het moeilijk om aan de kwaliteitseisen en de normen van sociale woningen te voldoen in bestaande gebouwen, of zijn de kosten daarvoor zodanig hoog dat het niet te verantwoorden zou zijn om die functie te herbestemmen. In andere gevallen lukt dat heel goed. Er zijn vrij veel geslaagde voorbeelden van ombouw tot sociale woningen van schoolgebouwen, kloosters, rusthuizen, pastorieën en zelfs een kasteel en een gemeentehuis. Het kan. Ik sta daar zeker voor open. Waar de mogelijkheid zich aandient, zullen we daar graag op ingaan, als het enigszins realistisch blijft.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, de bestemming en de ruimtelijke ordening moeten uiteraard ook de mogelijkheid bieden om eventueel een gemeenschapsvoorziening om te bouwen tot een woonvoorziening. Maar u zegt dat er veel geslaagde ombouwsituaties zijn. Ik

heb in september een schriftelijke vraag gesteld en uit uw antwoord blijkt dat er sinds 2006 nauwelijks 24 projecten zijn opgeleverd. In het laatste jaar gaat het maar over één opgeleverd project.

Het is jammer dat er niet wordt gesensibiliseerd om leegstaande overheidsgebouwen te herbestemmen. Het is noodzakelijk dat het beleid aandacht schenkt aan het feit dat zoveel leegstaande gebouwen voor reconversie of renovatie geschikt zijn. Sommige zijn daar niet meer voor geschikt omdat ze in te slechte staat zijn. Dan moeten ze worden gesloopt en dan moeten daar in principe sociale bouwwerken op kunnen komen.

De essentie van mijn vraag om uitleg is dat we vanuit het sociaal woonbeleid ongeveer 6400 nieuwe woningen bijbouwen, en dat heeft natuurlijk een impact op het verder inlijven van de bestaande open ruimte. Daarom is het nodig te sensibiliseren voor de herbestemming van openbare gebouwen.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: De VMSW ziet het wel zitten om te sensibiliseren. Ik zal een schrijven richten aan mijn collega's met de vraag of ze bereid zijn na te gaan of gebouwen die onder hun bevoegdheden ressorteren, kunnen worden herbestemd als sociale woning. Misschien liggen daar kansen voor de collega's om patrimonium te gelde te maken. Ik zal vragen of ze een screening willen doen. Dan zal ik de VMSW vragen om met de gegevens die ik dan krijg, aan de slag te gaan. Maar dat brengt een zekere werklast mee voor andere administraties dan alleen de administratie Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed, waar ik bevoegd voor ben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Katrien Schryvers tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over jongeren en zelfstandig wonen
- 680 (2010-2011)**

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Voorzitter, minister, ik heb een vraag over de manier waarop niet-meerderjarigen kunnen worden ondersteund als ze genooddaakt zijn om zelfstandig te wonen. Zo zijn er heel wat jongeren.

Ik ben de eerste om te zeggen dat in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de ouders geldt en dat, als er maatregelen worden uitgewerkt, er altijd vanuit dat uitgangspunt moet worden vertrokken. Spijtig genoeg zijn er jongeren die geen beroep kunnen doen op de ouderlijke verantwoordelijkheid of de familiale solidariteit. Dat is een heel kwetsbare groep. Die valt vaak door de mazen van het net als het gaat over bepaalde ondersteuning, onder meer op het vlak van wonen. Zo kunnen zij geen beroep doen op sociale steunmaatregelen en geen aanspraak maken op sociale huur, huursubsidies of een installatiepremie. Ik weet dat een aantal zaken federale materie zijn, maar op Vlaams niveau kan ook heel wat worden geregeld.

Die situatie is begin vorig jaar al op de agenda gezet door het Kinderrechtencommissariaat en onder de aandacht gebracht van de toenmalige minister die gezegd heeft daar werk van te zullen maken. Het was toen het einde van de legislatuur. Ondertussen is dit punt opnieuw naar voren gebracht in het jaarverslag 2009-2010 dat het Kinderrechtencommissariaat zeer recent heeft voorgesteld.

Minister, hebt u al maatregelen genomen om de positie van minderjarige jongvolwassenen op de huisvestingsmarkt te verbeteren? Zo ja, welke? Zo neen, hoe plant u dat te doen en

wanneer? Hoe zullen jongeren worden geïnformeerd over hun rechten op de huisvestingsmarkt?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Er zijn inderdaad maatregelen waar jongeren op dit moment wel gebruik van kunnen maken en andere waar ze geen gebruik van kunnen maken. In het kaderbesluit Sociale Huur is een uitzondering ingeschreven voor de meerderjarigheidsvereiste voor jongeren in begeleid zelfstandig wonen. Voor deze groep is vandaag al een uitzondering reglementair bepaald.

Er zijn ook redelijk wat instrumenten die de gemeenten toelaten om een doelgroepengericht beleid te voeren. Ik zal ze onder uw aandacht brengen. In de programmering van sociale woonprojecten is er een belangrijke adviserende rol voor het lokaal woonoverleg. Als er een onevenwicht is, kan dat via de programmering worden rechtgetrokken. Voor de doelgroep waar u naar verwijst, zullen dat vaak kleinere woningen zijn. Als blijkt dat er in een bepaalde gemeente een tekort is aan kleinere woningen omwille van bijvoorbeeld een grote vertegenwoordiging van senioren, die vaak gebruik maken van dergelijke kleinere woningen, dan kan dat via de programmering worden rechtgetrokken. Ook de toewijzing kan lokaal worden gestuurd. U weet dat er via het toewijzingsreglement een voorrang kan worden gegeven. Gemeenten die die mogelijkheid benutten om jongeren, bijvoorbeeld in begeleid zelfstandig wonen, voorrang te geven, krijgen van mij systematisch goedkeuring voor die voorrang. Het is natuurlijk aan de gemeenten om dat op te nemen in het reglement. Beveren en Dendermonde bijvoorbeeld hebben dat al gedaan. Hun reglement is op die manier ook goedgekeurd.

Ik besef dat er evengoed nog maatregelen zijn die voor minderjarigen niet toegankelijk zijn, terwijl het kan zijn dat die minderjarigen helaas op zichzelf zijn aangewezen op een bepaald moment in hun leven. U weet dat er een aantal afspraken zijn gemaakt tussen Wonen en Welzijn door minister Vandeurzen en mezelf. Het is de bedoeling dat we de gaten ontdekken. Er is de experimentenoproep die afloopt op 3 januari 2011. Een van de doelgroepen die we specifiek hebben omschreven om experimenten over te ontvangen, is die van de jongvolwassenen, maar dat kunnen evengoed nog jongere mensen zijn. Daar wil men graag een aantal zaken mee uitproberen die nu reglementair niet kunnen. Als er antwoorden op onze oproep zijn, dan zullen we dat absoluut bekijken.

We zijn ook bereid om de regelgeving aan te passen. Die experimentenoproep dient vooral om ons uit de praktijk te laten leren en regelgeving aan te passen. Ik heb dienaangaande overigens een afspraak gemaakt met de Kinderrechtencommissaris in de loop van januari om te kijken wat we onder mijn bevoegdheden eventueel kunnen doen om de situatie van kinderen en jongeren te verbeteren. Als er gaten zijn, is het enige wat ik aan u en aan de Kinderrechtencommissaris vraag: signaleer ze mij. We zullen dan kijken of we die gaten niet kunnen opvullen of de reglementering niet kunnen aanpassen. Het is een situatie die niet vaak voorkomt, maar als ze voorkomt, gaat het vaak over jongeren die helaas al een schrijnende levensloop achter de rug hebben. Als we die op een correcte manier willen helpen, moeten we dat ook doen. Ik ben dus bereid om daarop te antwoorden.

Gezien de specifieke situatie van de jongeren, vermoed ik dat de communicatie zal gebeuren via intermediaire organisaties door wie ze begeleid, opgevangen en toegeleid worden naar bijvoorbeeld een woonoplossing en andere oplossingen van sociale aard. Ik vermoed dat in overeenstemming met minister Vandeurzen wordt nagedacht over de manier waarop mensen worden geïnformeerd over de mogelijkheden. Dat zal in het grootste deel van de gevallen wellicht het best gebeuren via de welzijnsorganisaties.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Minister, ik dank u voor het antwoord. In het kader van de projecten Wonen-Welzijn is er samen met minister Vandeurzen zeker heel wat te doen. Ik wil

echt aandacht vragen voor dit probleem. Ik noteer dat u in de loop van januari hierover verdere afspraken zult maken, want een aantal pijnpunten zijn echt duidelijk. Er mag niet getalmd worden om daaraan proberen te verhelpen, en men mag niet eerst nog gedurende jaren de problemen oplijsten en dergelijke meer.

Zo is het ontbreken van huursubsidies heel duidelijk een probleem, alsook het feit dat de jongere geen recht heeft op een sociale huur. Dan is die jongere afhankelijk van de sociale verhuurder. Minister, ik zou u willen vragen om werk te maken van deze duidelijke pijnpunten. Het zou jammer zijn dat die kwetsbare groep jongeren die geen beroep kan doen op de ouderlijke verantwoordelijkheid door de mazen van het net zou glippen.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Uit uw vraag had ik eerder begrepen dat er geen onderscheid werd gemaakt tussen probleemgevallen en niet-probleemgevallen. Uit uw laatste zin, mevrouw Schryvers, blijkt duidelijk dat u het specifiek over de probleemgevallen hebt. Ik wil er echter niet voor pleiten dat minderjarigen die niet tot de categorie van probleemgevallen behoren, zelfstandig zouden gaan wonen. Het lijkt me voor een minderjarige bijzonder moeilijk om op de woonmarkt als een goede huisvader op te treden. Een minderjarige heeft echt wel begeleiding nodig.

De probleemgevallen, om welke situatie het dan ook gaat – jongeren die geplaats zijn, uit het huis zijn gezet of niet meer tot een gezin behoren –, moeten effectief worden geholpen. De minister heeft het gehad over begeleid wonen. Ik denk dat die mensen heel goed werk leveren. Ik heb zelf heel wat ervaring met begeleid wonen. Daaruit blijkt dat die minderjarigen bijzonder goed worden verzorgd.

Een knelpunt is het aanbod. Zijn er voldoende appartementen of kleine woningen om aan die minderjarige geplaatste jongeren aan te bieden? Daar is een taak weggelegd voor de sociale huisvestingsmaatschappijen: zij moeten naar kleinere entiteiten evolueren en ervoor zorgen dat die jongeren uit hun benarde situatie worden geholpen.

Geen enkel kind, ook al zit dat kind in een zeer moeilijke situatie, wordt op straat gezet. Er zijn andere opvangmogelijkheden. Ik begrijp wel dat sommige kinderen heel snel uit die opvangsituatie willen vluchten naar een soort zelfstandig leven. Ik meen dat de begeleiding daarvoor wel haar best doet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, en tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over een overheidswaarborg voor leningen voor energie-investeringen - 694 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Minister, enkele weken geleden verscheen in de krant een bericht dat Agoria, de federatie van de technologische industrie, en Febelfin, de overkoepelende federatie voor de Belgische financiële sector, op verzoek van het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) een soort tool hebben ontwikkeld die berekent welke energiebesparende investeringen welke feitelijke besparingen opleveren. Ze hebben die tool ontwikkeld op basis van praktijkervaring die ze al hebben met investeringen in energie-efficiëntie. Met die tool trachten ze een accurater beeld te geven van reële besparingen die worden opgeleverd door bepaalde investeringen in energiebesparende maatregelen zoals het

plaatsen van nieuwe verwarmingsketels, nieuwe isolatie, vernieuwing van verlichting, nieuwe ventilatiesystemen, energie-efficiënte motoren enzovoort.

Het is een oud zeer, minister, dat banken, als zij kredietaanvragen of voorstellen voor leningen krijgen van bedrijven die willen investeren in energiebesparing, vaak niet in staat zijn om in te schatten of de voorgestelde besparingen zich ook daadwerkelijk zullen voordoen. Die tool zou daaraan moeten verhelpen en de kredietverstrekkers, de banken en de financiële instellingen, moeten helpen om op voorhand in te schatten of de voorgestelde besparingen van sommige investeringen werkelijk gehaald zullen worden.

De bedoeling is dat banken sneller over de brug komen met het toekennen van leningen voor dergelijke investeringen. De verschillende federaties, Agoria en Febelfin, die de tool hebben ontwikkeld, hebben ook een verzoek klaar voor de Vlaamse overheid. Eigenlijk zou met die tool de laatste terughoudendheid bij de financiële instellingen kunnen worden weggewerkt als de Vlaamse overheid een soort overheidswaarborg zou toekennen op leningen die op basis van die tool worden verstrekt. We hebben daar al ervaring mee, minister. U hebt zelf een systeem in het leven geroepen van een gewestwaarborg voor de leningen van het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE) die via lokale entiteiten worden verstrekt aan gezinnen die willen investeren in energiebesparing. Dat zijn leningen die aan heel lage tarieven worden verstrekt aan burgers die de middelen niet hebben om die nochtans rendabele investeringen te doen. Eigenlijk zou dat systeem gekopieerd kunnen worden voor investeringen die bedrijven opzetten in energiebesparende maatregelen.

We zullen de investeringen van de bedrijfswereld broodnodig hebben, onder meer om onze Europese verplichtingen te realiseren inzake het terugdringen van de CO₂-uitstoot. We moeten ook een plan energie-efficiëntie opmaken voor de Europese Unie. Dit zou daar perfect in passen. Veel investeringsdossiers die nu geblokkeerd zitten omdat banken niet echt zekerheid hebben over het feit dat de besparingen zich daadwerkelijk zullen voordoen en de ontleners over voldoende middelen zal beschikken om de lening terug te betalen, zouden die banken over de streep kunnen trekken.

Minister, kent u de tool die ontwikkeld is door Agoria en Febelfin? Ondersteunt u de oproep van de federaties om op die energielening een overheidswaarborg toe te kennen zodat banken hun risicopremie kunnen verlagen en dus de lening voor de bedrijven goedkoper wordt, waardoor hopelijk meer bedrijven en banken gaan investeren in dergelijke energiebesparende maatregelen?

Als u dit systeem van een overheidswaarborg genegen bent, zijn er dan al initiatieven genomen in die zin? Wat is daarvan de voorziene timing?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, collega's, ik verwelkom elk initiatief dat de banken mobiliseert om vlotter krediet te verlenen voor energiebesparende investeringen, zowel bij bedrijven als bij gezinnen. Ondanks redelijk wat inspanningen van de afgelopen jaren bij de bedrijven, stellen we vast dat er nog altijd te weinig wordt geïnvesteerd in energiebesparing en energie-efficiëntie. Dat geldt zeker ook voor bedrijven. De overheidswaarborg, zoals voorgesteld door het VBO, lijkt mij een heel nuttige hefboom om meer investeringen te mobiliseren.

De grote investeringen in energiebesparing in bedrijven zijn de voorbije jaren tot stand gekomen in het kader van benchmark- en auditconvenanten, waarbij de overheid afspraken maakte. Momenteel bereiden we de tweede generatie energieconvenanten voor. De bestaande lopen af in 2012 en 2013. Die moeten niet alleen verlengd worden, ze moeten ook gestoffeerd worden met nieuwe resultaatgerichte instrumenten. Ik wil tegelijk ook een convenant invoeren voor kleinere bedrijven.

Om de bedrijven zover te krijgen dat ze die nieuwe stappen zetten, zal de overheid natuurlijk moeten zorgen voor voldoende aanmoediging. Een overheidswaarborg zou daarin een heel interessante piste kunnen zijn.

Wat de lopende beleidsinitiatieven betreft, is het niet onbelangrijk om even te verwijzen naar de groene waarborg, die in opdracht van minister Lieten wordt ontwikkeld door de Participatiemaatschappij Vlaanderen. Misschien moeten we eens kijken naar mogelijke synergieën op dat vlak. Daar zijn mijns inziens wel wat mogelijkheden.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik hoop dat die mogelijkheden snel worden verkend en snel tot concrete resultaten kunnen leiden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■